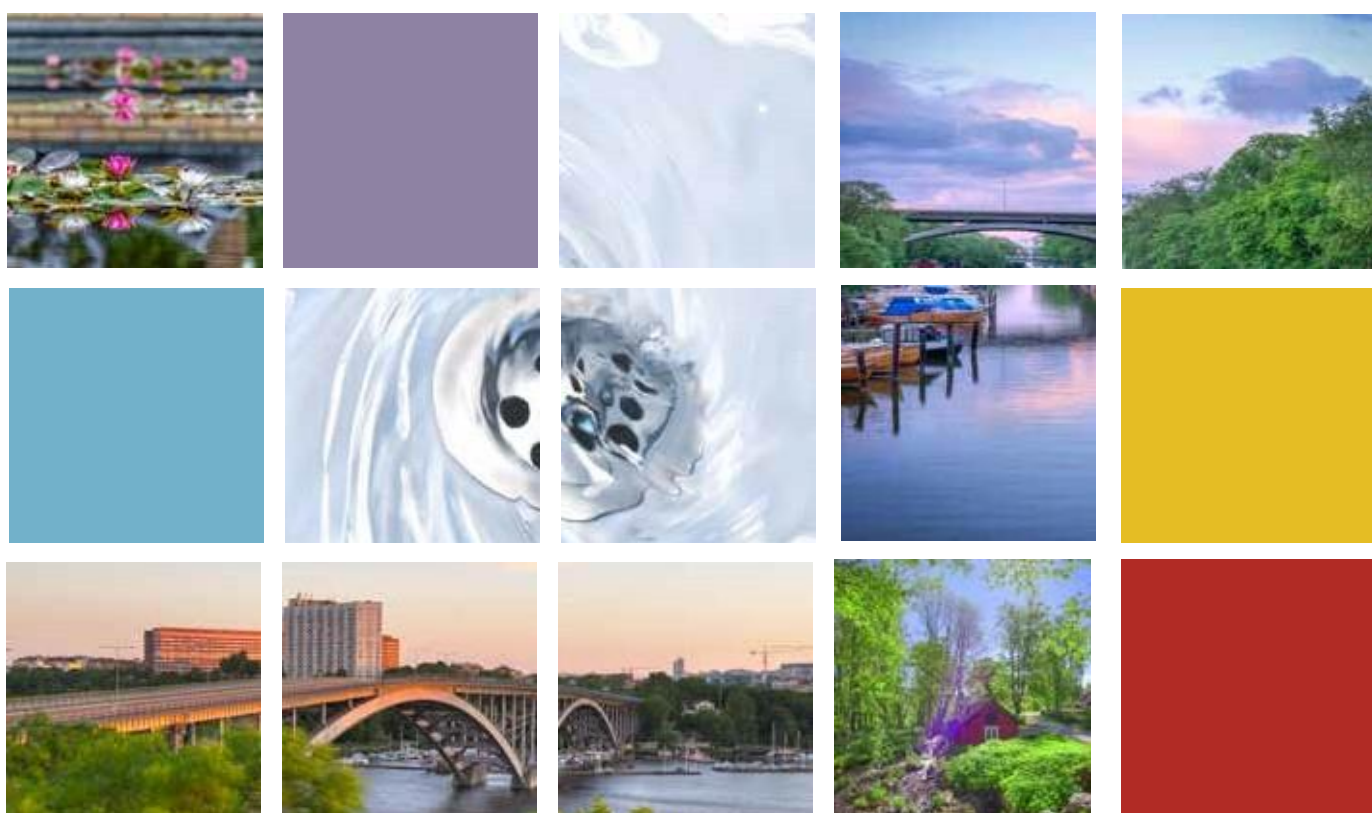

VAS-rådets verksamhetsplan, budget och organisation 2016

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
Planerade aktiviteter 2016-2017	4
Genomförda aktiviteter under 2015	8
Finansiering och organisation av 2016 års verksamhet	9
Budget 2016	9
Representanter i VAS-kommittén 2015-2016	10

Bilaga: Fördelningsnyckel

Inledning

VAS har sedan starten 2005 utvecklats till att bli Stockholmsregionens naturliga samarbetsforum för strategiska vatten- och avloppsfrågor där politiker och tjänstemän träffas för att utbyta kunskap och erfarenheter i VA- frågor, initiera olika typer av gemensamma insatser samt för att skapa samsyn kring olika strategiska frågor kopplade till den storskaliga VA driften i länet. VAS samordnas av KSL och har framställt ett flertal rapporter som utgjort underlag för politiska beslut och kommunal verksamhetsplanering. VAS -kommittén (VASK) tar årligen fram förslag till verksamhetsplan med projektbeskrivningar som beslutas av VAS -rådet.

Behovet av en regional samverkan inom vatten- och avloppsområdet har ökat under senare år. Främst mot bakgrund av ramdirektivet för vatten, befolkningstillväxten och klimatförändringarna. Det övergripande syftet med en regional samverkan mellan länets kommuner, kommunala bolag och förbund inom VA-området är att skapa ett effektivare resursutnyttjande, ökat erfarenhetsutbyte och ökade möjligheter att gå på djupet i olika frågor. Insatserna ska vara konkreta, avgränsade och strategiskt inriktade och bidra till att säkerställa en robust avloppsförsörjning och ett dricksvatten av högsta kvalitet.

VAS är en projektorganisation där VASK fungerar som en styrgrupp med uppgift att utföra fastställda projekt och kommunicera resultatet inom ramen för den av VAS -rådet beslutade verksamhetsplanen. Projekten är både av strategisk och operativ art och projekttiderna varierar mellan 1-2 år. VASK gör kontinuerligt aktualitetsprövningar av hittills framtagna rapporterna och beslutar om eventuella revideringar.

Det finns en fastställd budget för VAS verksamhet. Medlen ska användas till att beställa konsulttjänster som underlag till förslag, rekommendationer och kommunikationsinsatser. VASK har mandat att besluta hur denna budget ska användas. Sedan starten 2005 har den årliga verksamhetsbudgeten uppgått till 300 tkr/år och kostnadsfördelningen har skett utifrån en fördelningsnyckel baserad på invånarantal.

Planerade aktiviteter 2016-2017

Framtagande av kommunikationsstrategi för VAS och aktualiseringsprövning av VAS-rapporterna 1-9.

I VAS rapport nr: 11 från 2012 presenterades resultatet från den externa *översynen av VAS*. I den identifierades ett gap mellan politik och expertis samt att VAS behöver bli bättre på att kommunicera resultatet av främst framtagna rapporter. Bland annat visar utvärderingen på att VAS-rådets rapporter oftast är gedigna och omfattande, men att det också medför att slutsatserna riskerar att försvinna i mängden av information.

En kommunikationsstrategi för att sprida rapporternas innehåll behöver därför tas fram. Ökad kunskap hos VAS-Kommittén och VAS-rådet om hur rapporterna bäst kommuniceras (vem, vad, hur). I projektet ingår även en aktualiseringsprövning av VAS rapporterna 1-9 samt en analys av i vilken omfattning dessa rapporter också bidragit till åtgärder i den operativa verksamheten.

Projektet startades under hösten 2015 med en workshop för VASK som leddes av en extern samtalsledare. Resultatet gav en insikt om att en god kommunikation förutsätter att man är tydlig som avsändare och VAS roll som behöver identifieras. Verksamheten och omvärlden har förändrats sedan starten 2005 och trots att VAS sedan dess har producerat ett dussintal kvalificerade rapporter så har det varit oklart hur materialet slutligen kommunicerats i medlemsorganisationer.

Slutsatsen som VASK drar av det hittills genomförda arbetet är att det inte behövs en större konsultinsats utan att VASK under ledning av en kommunikationskunnig samtalsledare själva kan driva projektet. Inte heller anses det att man i detta läge behöver ta fram kommunikationsplaner utan snarare vid varje uppdrag/rapport avsätta en del av budgeten till kommunikation och implementering av resultatet. En kommunikationsstrategi ska dock fortfarande tas fram bedömer VASK.

Aktualiseringsprövningen ska genomföras under 2016.

Genomförandeperiod

Projektiden planeras till ett år med start hösten 2015 t.o.m. 2016.

Bemanning

VASK avser ta hjälp av en extern samtalsledare.

Budget

75 tkr

Kontaktpersoner VASK: Thomas Fredriksson

Handbok för lokala avloppslösningar

Ett hållbart samhälle behöver avloppssystem som konstrueras så att nyttigheter och restprodukter kan utvinnas ur avlopp. Dock går planeringen och utvecklingen relativt långsamt bland annat beroende på oklara incitament för kommuner, myndigheter och teknikmarknad.

Utformning av system för enskilda hållbara avlopp kan fungera som piloter för omvandlingsområden där anläggningskostnader till konventionellt avlopp kan bli mycket höga. Därtill är många mindre reningsverk på landsbygden äldre och står inför behov av upprustning och kapacitet ökning, varför en avlastning bör vara välkommen.

Projektet syftar till ta fram en handbok för huvudmannen som ska underlätta ett arbete fortsatt med en långsiktig hållbart kretslopp av nyttigheter och restprodukter från avlopp genom tvärsektionell och regional samverkan. Handboken ska bland annat innehålla konkreta förslag på systemlösning för omvandlingsområden där anläggningskostnad till konventionella va-system riskera bli höga.

5

Genomförandeperiod

Projekttiden planeras till 1,5 år med start hösten 2015 t.o.m. 2016.

Bemanning

VASK utser en arbetsgrupp samt beslutar om eventuellt konsultstöd.

Budget

75 tkr

Kontaktpersoner VASK: Lennart Isgren/Thomas Fredriksson

Vatten- och avloppsfrågornas prioritering i planprocessen respektive genomförandefasen.

Kommunen har idag ansvar för såväl skydd av vatten som klimat-anpassning och ansvarar för att ledningssystemen är robusta och klarar framtida utmaningar som klimatförändringar och ett ökat befolkningstryck. Länets ledningssystem har till stora delar en relativt hög ålder och generellt ett ökande kapacitets- och moderniseringsbehov. De 26 kommunerna är alla viktiga pusselbitar som tillsammans har ett uppdrag att trygga en säker vattenförsörjning med god vattenkvalitet i recipienter och klimatanpassning av samhället. Projektet syftar till att identifiera hur kommunerna planerar och genomför detta uppdrag i dag samt att identifiera vilka utmaningar kommunerna står inför.

Genomförandeperiod

Projekttiden planeras till 1,5 år med start våren 2015 t.o.m. 2016.

Bemanning

VASK utser projektledare och arbetsgrupp samt beslutar om eventuellt konsultstöd.

Budget

75 tkr

Kontaktpersoner VASK: Kristina Svinhufvud

Regional vattenförsörjningsplan

Invanarantalet i Stockholms län ökar och därmed ökar också behovet av en hållbar dricksvattenförsörjning. Regionen är starkt beroende av Mälaren för primär vattenförsörjning och av Bornsjön för reservvattenförsörjning. Detta har väckt frågan om behovet av en regional vattenförsörjningsplan.

En väl förankrad regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län ska fungera som ett planeringsunderlag för att säkra en trygg och robust vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv.

Rådet för vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län (VAS), har under åren 2014-2015 arbetat fram en förstudie som beskriver behov och förutsättningar för en regional vattenförsörjningsplan. Det har i sin tur lett till att en plan för ett sådant arbete presenterades av Länsstyrelsen och VAS för kommundirektörer och KSO under hösten 2015.

6

Utgångspunkten är att projektet drivs av Länsstyrelsen i Stockholms län, men i samarbete med VAS och Stockholms läns landsting samt länets kommuner.

VAS utgångspunkt är att en regional vattenförsörjningsplan behöver vara ett väl förankrat planeringsverktyg som kommer att användas i såväl kommunernas översiktsplanering som detaljplanering. Vidare behöver det i RUFSS 2050 beskrivas de utmaningar som behöver hanteras när det gäller regionens strategiska vattenförsörjning. Arbetet med att ta fram planen behöver i största möjliga mån synkas med arbetet med nya RUFSEN:en.

VAS förstudie kommer tillsammans med andra underlag såsom tidigare VAS rapporten innehållande omfattande data om såväl ledningssystem som recipientstatus i Mälaren och skärgården mm. kommer att ligga till grund för planen. Det har gjorts en presentation för KSLs KSO nätverket (kommunstyrelseordföranden) och KD nätverket (kommundirektörer) under hösten 2015 av hur de regionala aktörerna kan utföra arbetet. Båda nätverken har varit positiva till att ta fram en Regional vattenförsörjningsplan.

Kommentarer från VASK angående projektet:

VASK har påpekat att implementering av planen är mycket viktig. Särskilt då ett sådant här dokument behöver kopplas till andra styrande kommunala och regionala planeringsinstrument.

VASK anser vidare att tonvikten ska vara på just på arbetet med att genomföra en kommundialog/implementering och mindre på framtagande av en plan.

VASK kommer att ingå i den organisation som redovisas nedan och förutses få stora möjligheter att påverka processen.

VASK ser att VAS som har stor erfarenhet av området kan bidra till att målstyrningen av projektet. VASK vill vara tydligt med att om VAS ska bidra finansiellt med 100 tkr måste VAS få detta inflytande.

Målbild

- Redovisa var vattenresurserna och behoven finns – nu och i framtiden.
- Redovisa hot och risker för vattenförsörjningen
- Ge förslag och rekommendationer för att säkerställa en hållbar vattenförsörjning i framtiden.
- Ange och motivera vilka vattenresurser som ska prioriteras i samhällsplaneringen.
- Utgöra underlag för kommunal planering
- Bidra till att uppfylla mål för miljö och folkhälsa
- Utgöra underlag för beslut som stimulerar fortsatt utveckling och tillväxt i länet.

Genomförandeperiod

Projekttiden planeras till 2 år med start våren 2016 t.o.m. 2017.

7

Bemanning

Länsstyrelsen utser tillsammans med samarbetsaktörerna projektledare och upphandlar konsultstöd.

Länsstyrelsen i Stockholms län är uppdragsgivare och styrgrupp för arbetet blir förslagsvis det Regional miljørådet. Styrgruppen utser i sin tur en arbetsgrupp och en referensgrupp bestående av bland annat följande organisationer:

- *Kommunernas repr.*
- *VAS-rådet*
- *Stockholms Läns Landsting*
- *Trafikverket*
- *Mälarenens Vattenvårdsförbund*
- *Svealands kustvattenvårdsförbund*
- *Repr. för universitet/högskola*
- *Repr. för tillväxt/innovation*
- *Repr. för samhällsplanering*

Länsstyrelsen ansvarar även för att en projektledare anlitas och att erforderliga konsulttjänster upphandlas.

Budget

100 tkr förVAS (den totala budgeten beräknas bli ca: 1.8 miljoner och delas mellan Kommunerna, Länsstyrelsen och Landstinget)

Genomförda aktiviteter under 2015

Slutfört arbetet med VAS rapport nr: 14

Vattenförsörjningen i länet är till stor del centraliserad till Stockholm Vattens, Norrvattens och Telge Näts vattentäkter, där Mälaren är råvattentäkt för alla. Under 2014 har VASK utrett förutsättningar och behovet för en regional vattenförsörjningsplan samt vilket stöd kommunerna behöver i att ta fram lokala planer. Arbetet har baserats på VAS-rådets rapport nr 6 ”*Dricksvattenförekomster i Stockholms län – prioriteringar för långsiktigt skydd*”.

Förstudien har under 2015 presenterats för kommunstyrelseordföranden och kommundirektörer på KSL. Den förväntas fastställas av KSL:s styrelse i februari 2016 och kan därefter utgöra ett av underlagsmaterialen i arbetet med en regional vattenförsörjningsplan.

8

Framtagande av kortversion av VAS rapport nr: 12

VASK har tagit fram en 20 sidig populärversion och en beskrivande folder av rapport nr: 12, *Robust avloppsvattenrening i Stockholms län – en utblick mot 2030 med fokus på recipienten*.

Bakgrunden är att dels att VASK har en ambition att kommunicera rapporterna i ett pedagogiskt perspektiv och dels att just rapport nr: 12 har uppfattats som särskilt svårtillgänglig och komplex. Kortversionen läggs dels ut på VAS-rådets webbplats men trycks också i en begränsad upplag i samband med VAS-rådet 2016.

VAS rådet 2015 genomfördes den 12 februari

Temat för VAS-rådet var denna gång var avlopp.

Läs gärna mer på: www.vasradet.se

VAS på SKVVF:s årsstämma

VAS är numera medlem i Svelands kust och vattenvårds förbund och i samband med årets stämma presenterade VAS ordförande Mikael Algvere organisationen.

Finansiering och organisation av 2016 års verksamhet

VAS-rådet konstituerades den 9 februari 2005. Dess syfte är att genom samverkan bidra till att utveckla Stockholms läns kommunaltekniska VA-lösningar så att de möter framtida behov och därmed bidrar till att utveckla regionen på ett hållbart sätt.

Alla länets 26 kommuner och/eller deras VA-huvudman är inbjudna att delta i VAS-rådets årsmöte då rådet tar ställning till verksamhetsplan, budget och kommitténs sammansättning för det kommande året.

Regionens VA-bolag har vardera en plats. De kommunala representanterna ska vara 2-4 st. och väljs på för en period på 2 år. Ordförande för VAS utses av VAS-rådet och ordförandeskapet roteras vartannat år. En valberedning tillsätts av VASK.

SYVAB ansvarar för VAS ekonomiska redovisning och administration. Avgifter till VAS betalas årligen av medlemmarna in enligt en fördelningsnyckel, se bilaga.

Till sin hjälp har rådet en arbetande kommitté, VAS-kommittén, som sköter det löpande arbetet med planering och genomförande av uppdragen från rådet. Kommittén bemannas av tjänstemän från de i rådet medverkande organisationerna.

Budget 2016

Projekt/aktivitet	Budget SEK
Framtagande av kommunikationsplan för VAS och aktualiseringsprövning av VAS-rapporterna 1-9.	125 000
Handbok för lokala avloppslösningar	80 000
Vatten- och avloppsfrågornas prioritering i planprocessen respektive genomförandefasen.	75 000
Regional vattenförsörjningsplan	100 000
VAS Forum 2016	60 000
VAS- rådsmöte 2016	75 000
VASK-möten, tryckkostnader, administration mm.	50 000
	565 000

Budget forts.

Resurs	SEK
Återstår från 2015	265 000
Förslag budgettillskott 2016	300 000
Summa	565 000

10

VAS-kommitténs sammansättning

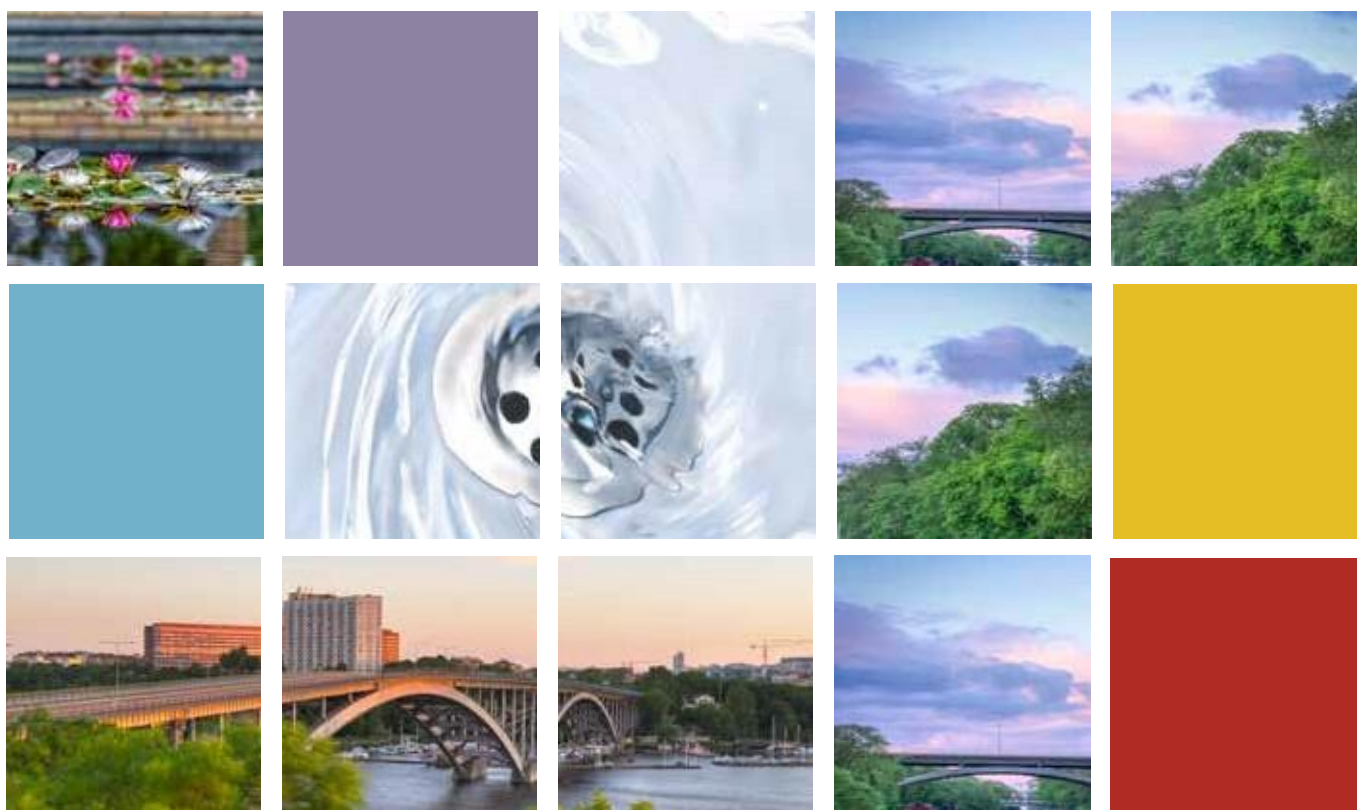
Organisation	Representanter 2016
Stockholm Vatten	Lars Lindblom
Norrsvatten	Hans Gillsbro
Käppalaförbundet	Kristina Svinhufvud
SYVAB	Sara Söhr
Roslagsvatten	Mikael Algvere*
Telge Nät	Elisabet Öhman
KSL (processledare)	Thomas Fredriksson
SYVAB (samordnare)	Lennart Isgren
Länsstyrelsen (adjungerad)	Kerstin Rosén-Nilsson
TMR (adjungerad)	Maja Berggren
<i>2-4 kommunala representanter (se nedan) *Ordförande VAS</i>	

Kommunala representanter i VAS-kommittén 2015-2016

Vid årsmötet 2016 finns följande kommunala representanter aktiva:

Namn	Förslag
Sigrid de Geyter, Norrtälje	Ersatt Ylva Mellgren som valts t.o.m 2016
Majken Elfström, Värmdö	Omvald t.o.m. 2016
Pär Lindfors, Österåker	Vald t.o.m. 2016
Johanna Blomberg, Haninge	Vald t.o.m. 2016

Bilaga: fördelningsnyckel

Kommunförbundet Stockholms Län

Postadress: Box 38145, 100 64 Stockholm | Besöksadress: Södermalmsallén 36.
E-post: info@ksl.se | www.ksl.se